

2020/21. I. félév.

Kód	BTP2MA_T_15
Tantárgycím	Testábrázolások az európai festészetben a reneszánsztól a neoklasszicizmusig
Oktató	Dr. Bódi Katalin
Órarendi adatok	hétfő, 10.00-12.00, Fsz. 14/1
Képzés	PhD
Kreditpont	2
Kurzustípus	szeminárium
Kapcsolódó anyagok	http://www.wga.hu és https://www.pinterest.com/bodikata/

A kurzus célkitűzései/követelmények:

Az előadás az újkor és a kora modern gondolkodói problémáival foglalkozik az emberi test képzőművészeti (festészeti és szobrászati) reprezentációján keresztül, amelynek középpontjában a női és a férfi test történeti antropológiai vizsgálata áll. A félév során a képelemzésekkel párhuzamosan kitüntetett helyet kap az irodalmi szövegek és a képzőművészeti ábrázolások kapcsolata, a médiumváltás sajátosságainak vizsgálata, illetve az illusztráció műfajának mibenléte.

A kurzus teljesítéséhez egy választott témából készített prezentáció bemutatása szükséges a vizsgán ppt-bemutató vagy prezi formájában.

Tematika:

- A testábrázolás antik és keresztény ideológiai háttere
- Az antik, a középkori és a reneszánsz testkép orvostörténeti háttere
- A testábrázolások perspektíva- és kompozícióvizsgálata, a vitruviusi embertanulmány
- A reneszánsz festészet testképe: Jézus-, Szent Sebestyén-, Mária- és Vénusz-ábrázolások
- A reneszánsz és a barokk festészet és szobrászat antik és bibliai alaptémái
- A barokk utáni festészet útkeresései
- Az ut pictura poesis-elv problémái
- A nő és a férfi figuráinak rétegzettség a narratív-figuratív képzőművészeti ábrázolásokban
- A narratív festészet jellegzetességei a bibliai és a mitológiai történetek feldolgozásában

Kötelező szakirodalmi olvasmányok:

- Ács Pál, *Holbein Halott Krisztusa és a radikális reformáció*, Keresztény Magvető, 2012/4, 325–334.
- Daniel ARASSE, *Magdolna gyapja; A nő a ládában* = D. A, *Festménytalányok*, Budapest, Typotex, 2010, 93–164.
- Hans BELTING, *A hiteles kép: Képviták mint hitviták*, Budapest, Atlantisz, 2009, 119–187.
- Hans BELTING, *A test képe mint emberkép* = H. B., *Kép-antropológia: Képtudományi vázlatok*, Budapest, Kijárat, 2003., 101–132.
- Kenneth CLARK, *A meztelen és az akt* = K. C., *Az akt: Tanulmány az eszményi formáról*, Budapest, Corvina, 1986, 15–38.
- Julia KRISTEVA, *Holbein Halott Krisztusa* = Narratívák 1. Képleírás, képi elbeszélés, szerk. Thomka Beáta, Bp., Kijárat, 1998, 37–58.

- VARGA Emőke, *Illusztrációtípológia* = V. E., *Az illusztráció a teóriában, a kritikában, az oktatásban*, Bp., L'Harmattan, 2012, 49–63.

Kötelező szépirodalom, képek, szobrok:

Giovanni BOCCACCIO, *Dekameron*, Ötödik nap – nyolcadik novella (Nastagio degli Onesti története)

<http://mek.oszk.hu/00300/00334/html/index.htm>

Giacomo CASANOVA: *Teresa-Bellino* = *Giacomo Casanova emlékiratai II.*, Budapest, Atlantisz, 2000, 33–64.

William SHAKESPEARE, *Rómeó és Júlia* (<http://mek.oszk.hu/00400/00492/00492.htm>)

Pierre CORNEILLE, *Cid* (<http://mek.oszk.hu/00300/00353/00353.htm>)

Kiemelt antik és bibliai történetek: Venus születése, Perszeusz és Androméda, Lucretia öngyilkossága, az ember teremtése, édenkert, Jézus születése, Krisztus megfeszítése és keresztről való levétele, Zsuzsanna és a vének, Szent Sebestyén mártíromsága

Kiemelt képek, ajánlott forrás: <http://www.wga.hu>

BOTTICELLI: *Vénusz születése*, *Nastagio degli Onesti története*, *Virginia története*, *Lucretia története*, *Mars és Vénusz*, *Szent Sebestyén*, *Gránátalmás Madonna*

BRAMANTINO: *Krisztus levétele a keresztről*

BRONZINO: *A kép allegóriája*

CANOVA: *Ámor és Psziché* (lepkével), *Napóleon*

CARAVAGGIO: *Hitetlen Tamás*

id. Lucas CRANACH: *Lucretia öngyilkossága*, *Édenkert*

DÜRER: *Ádám és Éva*, *Szörmés önarckép*, *Lucretia öngyilkossága*

Artemisia GENTILESCHI: *Zsuzsanna és a vének*, *Judit lefejezi Holofernészt*, *Alvó Vénusz*

GIORGIONE: *Alvó Vénusz*

GOSSAERT: *Neptunusz és Amphitrité*

Lorenzo LOTTO: *Vénusz és Cupidó*

MANET: *Olympia*

MASACCIO: *Kiűzetés a paradicsomból*

MENGES: *Perszeusz és Androméda*

MICHELANGELO: *Cristo della Minerva-szobor*, *Ádám teremtése*, *Éva teremtése* (Sixtus-kápolna), *Léda és a hattyú*

RAFFAELLO: *Szent Sebestyén*, *Pax vobiscum*, *Könyves Madonna*

TIZIANO: *Urbinoi Vénusz*, *Perszeusz és Androméda*